ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
PRESIDENT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻՆ

Մեծահա՛րգ պարոն Փաշինյան,

Տեղեկացնում ենք, որ Սահմանադրական դատարանը 2024 թվականի հունիսի 4-ի նիստում քննության է առել ««Բեռների միջազգային ավտոտրանսպորտային փոխադրումների պայմանագրի մասին» կոնվենցիայի (CMR)՝ էլեկտրոնային բեռնագրի վերաբերյալ լրացուցիչ արձանագրությամբ ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Ձեզ է ուղարկվում Սահմանադրական դատարանի 04.06.2024 թ. ՍԴՈ-1734 որոշման պատճենը (առդիր՝ 5 էջ):

Հայտնում ենք, որ սույն գործով նիստը նախագահողը, Սահմանադրական դատարանի աշխատակարգի 62-րդ կետին համապատասխան, ՍԴՈ-1734 որոշման հրապարակումից հետո տեղեկացրել է, որ Սահմանադրական դատարանի դատավոր Ե. Խունդկարյանը ներկայացնելու է հատուկ կարծիք:

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

5 հունիսի 2024 թվականի
ՍԴՆ- 114

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺԻՆ
Մուտք թիվ 007/36665
«07» 06 2024 թ.

10, M. Baghramyan Ave., Yerevan, 0019. Tel.: (374.11) 58 81 30, E-mail: a.dilanyan@concourt.am.

ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ

«ԲԵՌՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՎՏՈՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՄԱՍԻՆ» ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ (CMR)՝ ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԲԵՌՆԱԳՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան 4 հունիսի 2024 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Դ. Խաչատուրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարար Գ. Սանոսյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց ««Բեռների միջազգային ավտոտրանսպորտային փոխադրումների պայմանագրի մասին» կոնվենցիայի (CMR)՝ էլեկտրոնային բեռնագրի վերաբերյալ լրացուցիչ արձանագրությամբ ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2024 թվականի ապրիլի 18-ի N 539-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «Բեռների միջազգային ավտոտրանսպորտային փոխադրումների պայմանագրի մասին» կոնվենցիայի (CMR)՝ էլեկտրոնային բեռնագրի վերա-

բերյալ լրացուցիչ արձանագրությունը վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է նշված արձանագրությամբ ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2024 թվականի ապրիլի 22-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ արձանագրությունը, սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Տ .**

1. Քննության առարկա «Բեռների միջազգային ավտոտրանսպորտային փոխադրումների պայմանագրի մասին» կոնվենցիայի (CMR)՝ էլեկտրոնային բեռնագրի վերաբերյալ լրացուցիչ արձանագրությունը (այսուհետ՝ Արձանագրություն) ստորագրվել է 2008 թվականի փետրվարի 20-ին՝ տվյալների էլեկտրոնային գրանցման և մշակման համար օգտագործվող ընթացակարգերով բեռնագրի կամընտիր կազմման գործընթացը դյուրացնելու նպատակով:

«Բեռների միջազգային ավտոտրանսպորտային փոխադրումների պայմանագրի մասին» կոնվենցիային Հայաստանի Հանրապետությունը միացել է 2006 թվականի հունիսի 9-ին՝ վավերացնելով այն 2006 թվականի մարտի 23-ին՝ Ազգային ժողովի Ն-267-3 որոշմամբ (ՍԴՈ-594, 26.08.2005 թ.):

Արձանագրությամբ նախատեսված բեռնագրերի էլեկտրոնային կառավարումը հնարավորություն կտա նվազեցնելու տրանսպորտային ծառայությունների ծախսերը, արդիականացնելու ապրանքատրանսպորտային ծառայությունները, դյուրացնելու տեղեկատվության հասանելիությունը, բարձրացնելու բեռնափոխադրումների ծառայությունների թափանցիկությունը, բարելավելու դրանց կառավարումն ու հսկողությունը՝ խթանելով տնտեսական մրցունակությունը:

Արձանագրությունը կազմված է նախաբանից և 16 հոդվածներից:

Արձանագրության՝ «Վեճը» վերտառությամբ 11-րդ հոդվածով սահմանվում է. «Սույն արձանագրության մեկնաբանման կամ կիրառման վերաբերյալ երկու կամ

ավելի կողմերի միջև ծագած ցանկացած վեճ, որը կողմերը չեն կարողանում կարգավորել բանակցությունների կամ այլ միջոցներով, տվյալ կողմերից որևէ մեկի խնդրանքով կարգավորման համար կարող է փոխանցվել Արդարադատության միջազգային դատարան»:

Արձանագրության 12-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Ցանկացած պետություն կարող է արձանագրությունը ստորագրելիս, վավերացնելիս կամ դրան միանալիս Միավորված ազգերի կազմակերպության գլխավոր քարտուղարին ուղղված ծանուցման միջոցով հայտարարել, որ չի համարում, որ սույն արձանագրության 11-րդ հոդվածն իր համար պարտադիր ուժ ունի»: Վերապահում անելու նպատակահարմարության դեպքում Հայաստանի Հանրապետությունը պարտավոր է ներկայացնել նաև վերապահման տեքստի նախագիծ:

2. Արձանագրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունը, փոխադարձության հիման վրա, ստանձնում է մի շարք պարտավորություններ, մասնավորապես.

1) Արձանագրության դրույթներին համապատասխանող էլեկտրոնային բեռնագիրը համարել Կոնվենցիայում նշված բեռնագրին հավասարազոր, որն ունի նույն ապացուցողական արժեքը և առաջացնում է նույն ազդեցությունը, ինչ այդ բեռնագիրը (հոդված 2, պարբերություն 2),

2) որպես փոխադրման պայմանագրի կողմ՝ ապահովել, որ էլեկտրոնային բեռնագրի իսկությունը հաստատվի հուսալի էլեկտրոնային ստորագրության միջոցով, որն ապահովում է էլեկտրոնային բեռնագրի հետ դրա կապը (հոդված 3, պարբերություն 1),

3) երաշխավորել էլեկտրոնային բեռնագրում պարունակվող տվյալների ցանկացած կողմին հասանելիությունը, որն ունի դրա իրավունքը (հոդված 3, պարբերություն 3),

4) երաշխավորել, որ էլեկտրոնային բեռնագիր տրամադրելու համար կիրառվող ընթացակարգով կապահովվի դրա վերջնական տարբերակն առաջին անգամ գեներացնելու պահից դրանում պարունակվող տվյալների ամբողջականությունը (հոդված 4, պարբերություն 2),

5) երաշխավորել, որ էլեկտրոնային բեռնագրում լրացումներ կամ փոփոխություններ կատարելու համար կիրառվող ընթացակարգով կապահովվի էլեկտրոնային բեռնագրում կատարված ցանկացած լրացման կամ փոփոխության հայտնաբերելի լինելը և կպահպանվեն դրանում ի սկզբանե պարունակված տվյալները (հոդված 4, պարբերություն 3, մաս 2),

6) որպես փոխադրման պայմանագրի կատարմամբ շահագրգռված կողմ՝ Արձանագրության և Կոնվենցիայի պահանջները կատարելու նպատակով համաձայնություն ձեռք բերել ընթացակարգերի և դրանց իրականացման վերաբերյալ, մասնավորապես՝ Արձանագրության 5-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությունում շարադրված ընթացակարգերի առնչությամբ, ինչպես նաև ապահովել, որ վերոհիշյալ ընթացակարգերը նշվեն էլեկտրոնային բեռնագրում և հասանելի լինեն ստուգման համար (հոդված 5),

7) որպես փոխադրող կողմ՝ ապահովել, որ ուղարկողի պահանջով նրան հանձնվի բեռների անդորրագիրը և բոլոր այն տեղեկությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաքումը նույնականացնելու և Արձանագրության մեջ նշված էլեկտրոնային բեռնագրին հասանելիություն ստանալու համար (հոդված 6, պարբերություն 1):

3. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Արձանագրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստանձնված պարտավորությունները համահունչ են Սահմանադրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված նպատակին, իսկ Արձանագրությանը միանալը կնպաստի բեռնափոխադրումների ծառայությունների թվայնացմանը, ինչը, իր հերթին, բխում է Հայաստանի Հանրապետության թվայնացման 2021-2025 թվականների ռազմավարությունից:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, ինչպես

նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. «Բեռների միջազգային ավտոտրանսպորտային փոխադրումների պայմանագրի մասին» կոնվենցիայի (CMR)՝ էլեկտրոնային բեռնագրի վերաբերյալ լրացուցիչ արձանագրությամբ ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ **Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ**

4 հունիսի 2024 թվականի
ՍԴՈ-1734